

GABRIEL DE LA S.T. SAMPOL (*)

Realment, el títol d'aquest article pot haver quedat desfasat perquè els "nous" vampirs de què parlaré no són tot just sortits del taüt sinó que ja fa un grapat d'anys que pasturen, però són nous si els comparam amb els vetusts, polsosos i venerables *Dràcula* i *Carmilla*. Aquests nous vampirs són fills literaris de tres dones: *Anne Rice*, *Poppy Z. Brite* i *Susy McKee Charnas*.

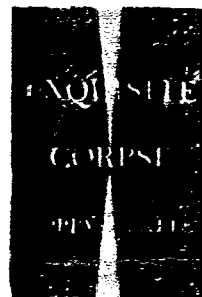
Anne Rice ha compost tota una biblioteca de títols vampírics que s'inicià el 1976 amb *Entrevista amb el vampir (Interview with the Vampire)*. La primera pregunta que ens hem de formular és si aporta res de nou al món dels vampirs. Cal assenyalar que fa una distinció neta entre el vampir literari i el vampir folklòric. Fins a *Rice* el vampir literari es considerava un refinament del vampir del folklore balcànic; ara es deixa clar que són dues espècies diferents i que els seus aristocràtics vampirs no tenen res a veure amb aquelles ànimes en pena i sense *glamour*. Però, fora d'això, no crec que es pugui dir que la novel·lista de Nova Orleans porti res de novedós a la figura literària del vampir, o quasi res. En tot cas hi ha un motiu que l'autora recupera: el fet que el vampir pugui decidir si la seva víctima ha

d'esdevenir o no un nou vampir, motiu que ja sortia en *Carmilla*, però que havia quedat oblidat, sobretot en el cinema (s'ha vist també, des d'aleshores, en algunes pel·lícules). També podem veure en les històries de la dama de Nova Orleans un cert enfocament

nou, ja que els no-morts de Rice manifesten una **p a l e s a** pansexualitat (a sexualitat pansexuada, si se'm permet fer freudisme de pa sucat amb oli), encara que l'element eròtic en si no és gens nou: els vampirs sempre han estat eròtics i erotitzants, i l'atracció per ambdós sexes ja la

manifestava *Carmilla* —això sí, més subtilment— a mitjan segle XIX.

Poppy Brite també escriu des de la capital de Lousiana, la ciutat amb més cementeris per habitant i quilòmetre quadrat. En la seva novel·la *Lost Souls* [*Ànimes perdudes*], publicada el 1992, introdueix un nou tipus de vampir: el mestís. Segons *Brite* hi ha els **vampirs purs** (els de tota la vida, *heliòfobs*, etc.) i els **mixtos** (mescla de sang vampírica i humana). Aquests darrers tenen l'avantatge de poder sortir de dia, però no viuen eternament, tot i que es

Dossier: Literatura fantàstica

conserven joves per sempre. Els vampirs de *Brite*, reina de les novel·les de violència morbosa i macabra, són cruels, extremament (bi)sexuals (les planes de *Brite* són

plenes d'orgies de sang i esperma) i inclinats a tot vici major i menor en general. També el vampir pur és inclinat al vici; això sí —*noblesse oblige*— s'engata amb *Chartreuse* (a pesar d'unes terribles ressaques, perquè el seu organisme de vampir pur no està preparat per aquest tipus d'excessos). Amb la seva mossegada els vampirs no transmeten el vampirisme: les víctimes moren; només poden crear-se més vampirs per generació; són per tant, una espècie distinta de la humana (tot i que es possible el mestissatge). Veim, per tant, que *Brite* aporta més coses noves a la literatura de vampirs; és una escriptora més interessant temàticament i també literàriament, ja que domina millor el seu ofici que *Rice*, que té tendència a la graforra.

Finalment, parlem de *The Vampire Tapestry* [El tapís del vampir], llibre publicat el 1980 per *Susy McKee Charnas*. La novetat és presentar el vampir com una espècie diferent

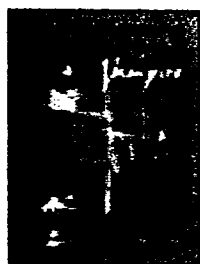
(cosa que hem vist que seguirà *Brite*, però en *Charnas* no hi ha possibilitat de mestissatge). El vampir és una espècie superior, preparat per alimentar-se de la sang humana, amb un fibló davall la llengua que li permet ferir i anestesiar les seves víctimes. El

vampir de *Charnas* és asexual: utilitza el sexe per aconseguir el seu aliment, però no s'interessa eròticament pels humans, no més —diu— que aquests per les vaques. Però, tanmateix, corre el perill

d'humanitzar-se i connectar massa amb algun humà, amb un sentiment pròxim a l'amor; per això de tant en tant entra en letargia per desintoxicar-se d'aquesta humanitat que li podria costar la vida si arribàs a ser incapaç de matar les seves víctimes (ha de "desfer el tapís", com *Penèlope*). L'aportació de

Charnas és potser la més interessant de totes, encara que el seu estil literari no és certament magistral.

Aquests són els nous vampirs, uns personatges que val la pena conèixer. •

(*) *Gabriel de la S. T. Sampol* és professor, crític i historiador literari, poeta i traductor

